

[Freddy Madsen.]

at vi har det standpunkt, som vi har til spørgsmålet ikke om eksamen, men om en vis form for prøve også i folkeskolen.

For os er det helt afgørende, at den nuværende form for eksamen afskaffes, fordi den er en fortsættelse af det delte system i skolen, hvor eleverne skal udvælges efter bestemte kriterier, og hvor eksamen på et eller andet tidspunkt skal sortere, som hr. Maigaard sagde, dem, som er bogligt kvalificerede, og dem, som ikke er det. Derfor er det et helt afgørende problem at få afskaffet totalt — og dér tror jeg vi er enige — denne skillelinje i skolen og få enhedsskolen. Men når vi alligevel tror på betydningen af en eller anden form for prøvelse af de enkelte elevs standpunkt også efter generelle retningslinjer, som omfatter alle, så er det af to årsager.

Nu siger hr. Maigaard, at man kan dele folk op i dem, der er autoritære, og dem, der er frisindede, og det er jo sådan en hyggelig bemærkning. Nu er det faktisk ikke alt det, der kalder sig for frisind, der faktisk er det; der er megen reaktion i dette land, der skjuler sig under frisindets maske. Men de to årsager til, at vi mener, det vil være rigtigt med en eller anden form for prøve, går netop ud fra, at man skal beskytte dem, der er svagest stillet i skolen, fordi forudsætningen, som jeg sagde i mit første indlæg, for, at man virkelig kan skabe frie og selvstændige mennesker, faktisk er, at der er et minimum af elementær kundskab til stede. Og hvis man laver en skole, hvor målsætningen er mere eller mindre udflydende både for elever og for lærere, uden at sige, at der faktisk er et vist standpunkt, der skal nås, frygter vi, at de, der netop har de svageste forudsætninger, ikke vil få mulighederne for at nå frem til det grundlag, der er nødvendigt for også at skabe denne selvstændighed.

Det andet — og det er det væsentlige i sagen — er, at så lang tid samfundet er indrettet, som det er på nuværende tidspunkt, må man regne med, at for de mennesker, der går ud af skolen, som har forbindelser, som har mulighederne for at begå sig i det videre livsforløb i kraft af familie, forbindelser osv., er det af mindre betydning, om de faktisk kan dokumentere, at de har et vist standpunkt, mens det endnu en lang tid frem-

over vil være sådan, at netop for de svagest stillede vil det være afgørende i denne situation at kunne dokumentere, at de faktisk også er kvalificerede på de områder, hvor de søger enten en videregående uddannelse eller et stykke arbejde.

Med hensyn til det andet spørgsmål, hr. Maigaard rejste, hvornår den anden dag kommer, kan jeg ikke se, at der var så forfærdelig megen uenighed imellem hr. Maigaards udtalelser og det, jeg sagde. Jeg kan da ikke stå her i dag og sige, hvornår den anden dag kommer. Jeg synes, det er rimeligt at fastholde målsætningen om, at vi på et eller andet tidspunkt skal have den 12-årige enhedsskole. Men jeg er da enig i, at det, det drejer sig om at koncentrere sig om nu, er en række af de punkter, som hr. Maigaard fremhævede, og dér tror jeg ikke, vi kan nøjes med en 9-årig obligatorisk enhedsskole, men må have en 10-årig. Og det er ikke for at lave en lille smule overbud over SF, men jeg tror virkelig, at grundlaget må være en obligatorisk skole, fordi al erfaring faktisk viser, at ellers sker der igen det, at så glider den del, som faktisk havde brug for at få uddannelsen, ud af uddannelsessystemet, og derigennem modvirker man faktisk det fælles mål, som jeg tror vi har på det område.

Arne Bjerregaard (KrF):

Det kan glæde mig, at jeg på visse områder er helt enig med hr. Freddy Madsen, f. eks. med hensyn til eksamen, men det var nu mest fru Ritt Bjerregaards svar til mig med hensyn til adgangsbegrænsningerne, der kalder mig herop. Der blev snakket om, at det, man ønsker, er lige adgang til fortsat uddannelse. Men kan alle mennesker, der går ud fra 9. klasse, da fortsætte en teoretisk uddannelse? Er det det, man ønsker, og hvem skal så bestemme, hvem der skal sies fra, hvis ikke skolen? Hvem skulle have bedre forudsætninger end den afgivende skole? Hvis man lader dem selv bestemme, kan jeg garantere for, at mangfoldige af disse bliver tabere i den højere uddannelses- sektor.

Så er der én hage mere ved det, og det er det, jeg sagde før: hvem får lov til at studere videre? Det bliver dem, der har de rette meninger, og dem, der har de rette forbin-